

Nalevingsprotocol overeenkomsten Jeugd Regio Alkmaar 2023-2030 (2033)

Wijzigingsbeheer

Datum	Versie	Wijzigingen
2022-10-19	1.1	Zie bijlage B

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Opdracht tot toezichthoudende en handhavende functie	4
3. Uitvoer van toezichthoudende en handhavende functie	5
4. Formele controle	7
5. Materiële controle	9
6. Detail controle	11
7. Fraudeonderzoek	12
8. Maatregelen	14
9. Verwerking persoonsgegevens	15
10. Geheimhoudingsplicht	17
Bijlage A: Schematisch overzicht	18
Bijlage B: Versienummering en wijzigingen	19

1. Inleiding

De gemeenten in de Regio Alkmaar zetten maatwerkvoorzieningen in op basis van de Jeugdwet. Om de belangen van (kwetsbare) inwoners te beschermen is het cruciaal te controleren op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen, dat waar het gaat om de besteding van gemeenschapsgeld de overheid daar zorgvuldig mee omgaat. Dat betekent ook dat de inwoner erop mag vertrouwen, dat de overheid zich inspannt om misstanden te voorkomen en te bestrijden. De verantwoordelijkheid voor het toezien hierop is door de wetgever bij de gemeenten neergelegd in de vorm van een verplichting regels te stellen om misbruik en oneigenlijk gebruik te bestrijden.¹ Aanbieders kunnen onbewust of bewust fouten maken bij de inzet en declaratie van hulp waardoor cliënten bijvoorbeeld niet of niet efficiënt worden geholpen (doelmatigheid) of de gemeenten betalen voor hulp die niet is geleverd (rechtmatigheid). De gemeenten leggen hierover verantwoording af in hun jaarrekening.

Het Nalevingsprotocol overeenkomsten Jeugd Regio Alkmaar 2023-2030 is een bijlage bij de overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033). Ze beschrijft de verschillende mogelijkheden die de gemeente tot haar beschikking heeft om toe te zien op de doelmatige uitvoering en rechtmatige besteding van jeugdzorg. Ten eerste kunnen gemeenten door middel van onder andere inkoop, contractmanagement en het berichtenverkeer de jeugdhulpaanbieders monitoren en afspraken maken over de inrichting van de financiële administratie en de kwaliteit van de te leveren zorg. Verder kunnen gemeenten de gegevens die aanbieders aanleveren controleren om te waarborgen dat de afspraken worden opgevolgd. Het protocol beschrijft op welke manier de gemeente kan acteren bij twijfels over de recht- en/of doelmatigheid van de geleverde zorg, bijvoorbeeld door middel van een formele, materiële of detailcontrole.

Opbouw

Eerst staan we in paragraaf 2 stil bij de opdracht die de gemeente op basis van wet- en regelgeving heeft om te controleren. Vervolgens nemen we als vertrekpunt hoe de gemeente op hoofdlijn de controle kan inrichten (paragraaf 3). Daarbij komen verschillende risico's, controlemiddelen en vormen van controle aan bod. De afzonderlijke vormen van controle zoals die ook in wetgeving worden onderscheiden, beschrijven we in paragraaf 4 tot en met 7. In paragraaf 8 is benoemd welke maatregelen een gemeente kan treffen als er bevindingen dan wel onvolkomenheden voortkomen uit de controles. In paragraaf 9 zal de grondslag die de gemeente heeft in het kader van de verwerking van persoonsgegevens worden vermeld. Paragraaf 10 ziet toe op de geheimhoudingsplicht waaraan de gemeenten zich in het kader van persoonsgegevens dient te houden.

Reikwijdte

Dit document beschrijft het kader waarop de gemeenten in de regio Alkmaar gezamenlijk toezien en controleren op doelmatigheid en rechtmatigheid van de in het kader van de overeenkomsten Jeugd geleverde zorg. Het vervangt of beperkt niet de processen en protocollen die de gemeenten binnen de Regio Alkmaar op het gebied van toezicht en handhaving afzonderlijk hebben ontwikkeld of nog zullen ontwikkelen.

¹ Zie artikel 2.9 lid d. jeugdwet

2. Opdracht tot toezien en controle

De Jeugdwet geeft gemeenten de opdracht om in hun verordening regels te stellen voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet (art. 2.9 onder d Jeugdwet). De gemeenten in de Regio Alkmaar hebben in hun verordeningen invulling gegeven aan deze opdracht.² Voor de jeugdhulp hebben de gemeenten opgenomen dat hun colleges de opdracht hebben om te zorgen voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Jeugdwet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en niet-gebruik van deze wet. Daarnaast geven de gemeenteraden zichzelf in de verordening jeugdhulp de opdracht om (eens per vier jaar) een handhavingsbeleidskader vast te stellen en de colleges een handhavingsuitvoeringsplan.

Controle van rechtmatigheid van zorg richt zich op het toetsen van de overeenstemming tussen de geleverde zorg en de bestaande afspraken ten aanzien van de levering hiervan. Geldende afspraken worden onder andere vastgelegd in de overeenkomsten en in de beschikking en hebben betrekking op o.a. de hoeveelheid in te zetten zorg, de juiste basis (geldige beschikking met hulpvraag) en het hanteren van de juiste tarieven.

Controle op doelmatigheid heeft als doel om te toetsen of de geleverde zorg en de bijhorende uitgaven ook daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde behandeldoel (hulpvraag) en of de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten hiervan. Een controle op doelmatigheid is daarmee zowel inhoudelijk als financieel gericht. Bij een doelmatigheidscontrole wordt bijvoorbeeld getoetst of de ingezette zorg in verhouding staat tot de problematiek en of er bijvoorbeeld niet veel te zware zorg is ingezet.

² Verordeningen jeugdhulp Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Uitgeest

3. Uitvoering toezien en controle

Bij het monitoren en controle op de doelmatige uitvoer en rechtmatige besteding van jeugdzorg heeft de gemeente verschillende mogelijkheden tot haar beschikking. Hierbij onderscheiden we twee onderdelen:

- Continue monitoring, zoals: inkoop, contractmanagement, administratie
- Controles op basis van signalen, zoals: signalen vanuit de monitoring, of signalen van buitenaf.

Monitoring

In de dagelijkse werkzaamheden voortvloeiende uit de taken die de gemeente heeft als organisator en financier van jeugdhulp zitten allerlei mogelijkheden voor continue monitoring op doelmatige uitvoer en rechtmatige besteding van jeugdhulp. Enkele belangrijke worden er hieronder nader uitgelicht: inkoop, contractmanagement en administratie.

Inkoop: bij inkoop vindt de 'selectie aan de poort' plaats: welke aanbieders worden gecontracteerd? Dit kunnen er veel of weinig zijn, de drempels om in aanmerking te komen voor een contract kunnen bewust hoog of laag worden gehouden en de inschrijvingen en bewijsstukken kunnen meer of minder streng worden gecontroleerd. Inkoop gaat ook over het vertalen van beleidsdoelstellingen naar de op te stellen overeenkomsten met de jeugdhulpaanbieders. De overeenkomsten zijn belangrijk omdat hierin wordt vastgelegd welke gegevens aanbieders moeten aanleveren en hoe controle zal plaatsvinden.

Contractmanagement: dit ligt in het verlengde van inkoop. Contractmanagement stuurt op het uitvoeren en naleven van de afspraken die in de contracten zijn vastgelegd. Contractmanagement gebruikt de beschikbare informatie om dit te monitoren. Dit omvat ook de gegevens die aanbieders desgevraagd contractueel verplicht zijn te verstrekken. Om de beschikbare informatie van context te voorzien en aan te vullen met de informatie van de jeugdhulpaanbieder voert contractmanagement jaarlijks een of meer gesprekken met gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

Administratie: via het berichtenverkeer wisselen gemeenten en jeugdhulpaanbieders informatie uit in het kader van de Jeugdwet. Het indiceren, toewijzen, leveren en factureren van zorg aan Jeugdwet-gerechtigden wordt via deze dienst geregistreerd en gevolgd in de vorm van (retour)berichten. De dienst digitaliseert en uniformeert de gegevensuitwisseling tussen partijen en controleert op een correcte aanlevering en routing van de gegevens. De status van een bericht kan op deze manier op elk moment worden gecontroleerd. Daarmee is het berichtenverkeer erg belangrijk voor gemeenten bij het houden van regie en toezicht op jeugdjeugdhulpaanbieders. De rechtmatigheid van de berichten zelf kan door de gemeente worden gecontroleerd. Maar gegevens vanuit het berichtenverkeer kunnen ook op een abstracter niveau worden gebruikt, bijvoorbeeld om jeugdjeugdhulpaanbieders met elkaar te vergelijken om op die manier iets te zeggen over de relatieve doelmatigheid (ten opzichte van andere aanbieders) van een jeugdzorgaanbieder.

Controle op basis van signalen

De hierboven genoemde kanalen vormen voor gemeenten een belangrijke basis bij het uitvoeren van haar toezichthoudende taken. Signalen (risico's) die vanuit interne controles (bijvoorbeeld vanuit contractmanagement, administratie, toezichthouder of toegang) of vanuit de buitenwereld bij de gemeente binnenkomen, met betrekking tot het mogelijk niet doelmatig of rechtmatig handelen van een jeugdzorgaanbieder kunnen aanleiding zijn om deze verder te onderzoeken door middel van een controle. Voorbeelden van signalen zijn:

1. een andere gemeente is verantwoordelijk (woonplaatsbeginsel);
2. een andere financiering is voorliggend of reeds aanwezig (Zvw of Wlz);
3. de aanbieder is niet-gecontracteerd;

4. het product is niet ingekocht;
5. de cliënt heeft geen geldige toewijzing;
6. Er wordt dubbel gedeclareerd;
7. het gedeclareerde tarief komt niet overeen met de contractafspraken en de toewijzing;
8. de zorgaanbieder overschrijdt de kaders van de toewijzing;
9. de aanbieder heeft niet voldaan aan contractuele eisen;
10. de zorg is niet (volledig) geleverd;
11. de werkelijke ureninzet wordt gedeclareerd en vergoed, terwijl de aanbieder geen adequate tijdregistratie heeft;
12. de zorg voldoet niet aan de kwaliteitseisen, bijvoorbeeld ten aanzien van opleidingsniveau of registratie van de professionals die worden ingezet;
13. er wordt duurdere zorg ingezet dan nodig.

Bovenstaande signalen zouden kunnen duiden op het onrechtmatig of niet doelmatig handelen van een zorgaanbieder. Om deze signalen verder te onderzoeken, kan zij achtereenvolgens de volgende controles inzetten. Dit betreffen:

1. Formele controle;
2. Materiële controle;
3. Detailcontrole;
4. Fraudeonderzoek.

Als de uitkomsten van de formele controle daartoe aanleiding geven, kan vervolgens een materiële controle plaatsvinden, vervolgens een detailcontrole en tot slot een fraudeonderzoek met mogelijk een strafrechtelijke vervolging via een gang naar de rechter. Het hangt van de aard van de signalen af welke controle ingezet kan worden; het is dus niet zo dat voor een fraudeonderzoek altijd een detailcontrole moet hebben plaatsgevonden.

Deze controles zijn wettelijk omschreven en uitgewerkt in de ministeriële Regeling Jeugdwet. De VNG heeft op basis daarvan een handreiking gepubliceerd. Voor de volledigheid staan in paragraaf 4 t/m 7 de diverse controles uitgewerkt.

Voor een schematisch overzicht van de diverse controles en de wijze waarop deze met elkaar samenhangen zie bijlage A.

4. Formele controle

De formele controle is gebaseerd op het gemeentelijke proces van toewijzingen, levering en administratieve en financiële afhandeling. De formele controle kan zich richten op alle aspecten van de overeenkomsten Jeugdhulp. De inrichting van de formele controle en de informatie die daaruit voortvloeit hangt onder andere af van de uitvoeringsvariant die is gekozen voor de bekostiging en de contractering. Bij formele controle wordt er gewerkt met de gegevens die de gemeente al heeft (zoals bijvoorbeeld declaraties), gegevens in het openbare domein (bijvoorbeeld jaarverantwoordingen en accountantsverklaringen) of gegevens die zorgaanbieders verplicht zijn aan te leveren op basis van de afgesloten overeenkomsten tussen de gemeente en jeugdhulpaanbieders.

Grondslag

Voor het opleveren van data voor de formele controle wordt voor wat betreft de gemeenten binnen de Regio Alkmaar en hun jeugdhulpaanbieders met name gerefereerd aan de Jeugdwet en de overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033).

Uitvoering

Bij formele controle heeft de gemeente op basis van de Jeugdwet de mogelijkheid om de volgende gegevens te controleren:

- Juiste toepassing van het woonplaatsbeginsel;
- De vorm van jeugdhulp;
- Of de aanbieder is gecontracteerd door de gemeente en of de gedeclareerde zorgvorm ook gecontracteerd is;
- Of het gedeclareerde bedrag conform de inkoopovereenkomst of de subsidievoorwaarden is
- Of het aantal geïndiceerde uren overeenkomt met wat er gedeclareerd wordt;

Mede op basis van artikel 15 van de onderliggende overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033) heeft de gemeente ook de mogelijkheid om onderstaande gegevens te controleren:

- Of de cliënt een geldige toewijzing heeft;
- Of het gedeclareerde tarief overeenkomst met de contractafspraken en de toewijzing;
- Of de zorgaanbieder de kaders van de toewijzing niet heeft overschreden;
- Of de aanbieder heeft voldaan aan de contractuele eisen;
- Of de accountant van de aanbieder een positieve verklaring over de productie heeft afgegeven, of de door de accountant gesignaleerde onjuistheden beperkt (<1%) of niet aanwezig zijn.

Tevens kan de gemeente op basis van artikel 15 verdiepende analyses uitvoeren op de beschikbare informatie, bijvoorbeeld op het berichtenverkeer. Een voorbeeld van een verdiepende analyse is het onderling vergelijken van aanbieders en zo te kijken of structureel afwijkende zaken zichtbaar worden. Als er opvallende patronen uit voorafgaande formele controles/ analyses komen, is dit op zichzelf niet direct aanleiding om te twifelen aan de rechtmatigheid of doelmatigheid, maar is het wel iets waarover de gemeenten het gesprek zal aangaan met de jeugdhulpaanbieders. Voorbeelden van gespreksonderwerpen zijn:

- Bijzondere verschillen tussen dezelfde typen aanbieders, waarbij de ene aanbieder bijvoorbeeld altijd duurdere zorgvormen declareert;
- Fouten / oneigenlijke zaken;
- Onverklaarbare zaken.

Mochten de antwoorden onvoldoende verklaring bieden en twijfel ontstaan over doel- en rechtmatigheid, dan kan er aanleiding zijn voor een vervolgstap in de vorm van een materiële controle.

De gemeente zien de formele controle als reguliere stap in het controleproces van de besteding van zorgmiddelen en niet als specifiek controle-instrument dat wordt ingezet in bijzondere situaties. De uitkomsten uit de formele controle kunnen aanleiding vormen voor het inzetten van het controle-instrument materiële controle.

5. Materiële controle

Wanneer door middel van een formele controle niet genoeg zekerheid is verkregen over het doelmatig en rechtmatig handelen van de jeugdhulpaanbieders in relatie tot de signalen die de gemeente over deze aanbieder heeft, kan zij haar onderzoek vervolgen met een materiële controle.

Doel van de materiële controle is het verwerven van voldoende zekerheid over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de gedeclareerde zorg. Het college of een door het college gemandateerde persoon of organisatie gaat na of de gedeclareerde prestatie is geleverd en of die prestatie:

- aansluit bij de inhoud (jeugdhulp) die geïndiceerd is
- valt binnen het eventueel afgegeven mandaat
- past binnen een verwijzing door een huisarts of medisch specialist of jeugdarts
- aansluit op een door de gecertificeerde instelling genomen beschikking of
- aansluit op een rechterlijke uitspraak

Kenmerkend is dat jeugdhulpaanbieders voor materiële controle extra gegevens moeten aanleveren, dat wil zeggen gegevens die zij niet al standaard op basis van de overeenkomsten al verplicht zijn te leveren.

Grondslag

Een materiële controle kan niet zomaar ingezet worden. Hiertoe dient een aanleiding (bijvoorbeeld vermoedens van onrechtmatig handelen) en een controledoel aanwezig te zijn. De gemeente mag een materiële controle alleen inzetten naar aanleiding van of:

- *Signalen uit de formele controle, zoals bijzondere verschillen tussen dezelfde typen aanbieders, waarbij de ene aanbieder bijvoorbeeld altijd duurdere zorgvormen declareert.*
- *Signalen uit de buitenwereld, zoals signalen van cliënten over de levering van zorg.*

Uitvoering

Bij een materiële controle worden de volgende stappen doorlopen

- Bepalen doel en onderwerp van de materiële controle. Deze zullen afhankelijk zijn van de uitkomsten van de formele controle;
- Uitvoeren eerste risicoanalyse; op welke onderdelen richt de materiële controle zich;
- Vaststellen van algemeen controleplan; hierin worden het doel, het onderwerp en de methoden beschreven die gebruikt zullen worden tijdens de materiële controle;
- Informeren van de aanbieder vooraf;
- Uitvoeren van het plan;
- Vastleggen van de analyse en de uitvoering van het onderzoek t.b.v. toetsing door toezichthouders;
- Informeren van de aanbieder na afloop (wederhoor);
- Vaststellen van de uitkomsten.

In het controleplan komen in elk geval de zaken aan de orde:

- Doel en aanleiding
- Wettelijk kader
- Risicoanalyse
- Rechtmatigheid;
- Doelmatigheid;
- Proportionaliteit;
- Gegevensgebruik en privacy;
- Algemene controlepunten;

- Tijdsplanning;
- Besluitvorming.

Belangrijk om te vermelden is dat het college bij materiële controles, onafhankelijk van het feit of het controledoel is behaald, de informatie over het controleplan en controledoel openbaar maakt na uitvoering van het algemene controleplan. Dit in tegenstelling tot bij de formele controle.

6. Detailcontrole

Deze stap kan de gemeente zetten als er uit de materiële controle nog steeds onvoldoende zekerheid is verkregen over de rechtmatigheid en/of doelmatigheid van de verleende zorg. Voorbeelden van een detailcontrole zijn:

- gerichte vragen aan een jeugdhulpaanbieder om met betrekking tot geleverde zorg informatie aan te leveren (bijvoorbeeld over behandelplan);
- inzicht in de administratie van de aanbieder: vergelijking van bestanden van de gemeente en van de aanbieder;
- analyse van de agenda van de aanbieder.

Kenmerkend voor een detailcontrole is dat er onderzoek wordt gedaan met gebruikmaking en verwerking van persoonsgegevens van een cliënt/cliënten bij een aanbieder gerelateerd aan de diagnose en de daartoe verleende zorg zelf (inzicht in de details van de zorgvraag en de daarbij ingezette behandeling). Detailcontrole kan indien nodig met inzage in het medisch dossier van de cliënt.

Grondslag

De detailcontrole in het kader van de jeugdhulp mag alleen worden uitgevoerd door personen die daartoe bevoegd zijn volgens de Regeling Jeugdwet.

De gemeente dient de inzet van een detailcontrole voorafgaand aan de feitelijke controle aan te kondigen bij betreffende jeugdhulpaanbieder. Hiervoor dient de gemeente een redelijke termijn te hanteren. Daarbij moet de gemeente de aanleiding en doel van de controle duidelijk maken.

De gemeente geeft aan hoe de controle zal plaatsvinden en wat de mogelijke gevolgen van de controle kunnen zijn. Ook verneemt de aanbieder hoe en wanneer de resultaten worden teruggekoppeld. Op verzoek van de aanbieder motiveert de gemeente de wijze van invulling van de specifieke risicoanalyse, het specifieke controleplan en de specifieke controle.

Uitvoering

In de Regeling Jeugdwet zijn de stappen vastgelegd die het college moet doorlopen m.b.t. een detailcontrole. Deze zijn in de basis identiek aan die van een materiële controle. Het verschil is hierbij dat het controle doel, onderwerp en plan specifiekier zijn (bijvoorbeeld op dossierniveau) dan bij een materiële controle.

Als er bij de controle tekortkomingen zijn geconstateerd zal de gemeente de gevolgen daarvan bepalen. Daarbij staat het belang van de cliënt centraal. Er vindt een zorgvuldige afweging van belangen plaats en het gevolg staat in verhouding tot de tekortkoming. Hierbij is er sprake redelijkheid en billijkheid. Een gevolg van de tekortkomingen kan zijn dat de afspraken tussen de gemeente en aanbieder worden aangepast.

Het college betreft de reactie van de aanbieder bij het vaststellen van de definitieve uitkomsten van de controle.

De controle en de resultaten daarvan legt de gemeente vast in de administratie ten behoeve van de verantwoording aan interne controle, accountant en gemeenteraad.

7. Fraudeonderzoek

Uit een materiële controle/detailcontrole kunnen vermoedens van fraude rijzen, dan wel bevestiging gevonden worden voor vermoedens. Dat kan tijdens het controleproces al ontstaan. De logische vervolgstap bij dit soort vermoedens is een fraudeonderzoek. De ministeriële regeling Jeugdwet definieert hierbij een fraudeonderzoek als volgt:

“een onderzoek waarbij het college of een door het college aangewezen persoon nagaat of degene die bij de gemeente een bedrag als bedoeld in artikel 6a.1 in rekening brengt, valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van rechthebbenden of verduistering pleegt of tracht te plegen ten nadele van de gemeente, met het doel een betaling of ander voordeel te verkrijgen waarop hij geen recht heeft of kan hebben.”

Het fraudeonderzoek is een andere vorm van onderzoek dan de materiële controle. De materiële controle richt zich als eerste stap op de cliënt en de rechtmatigheid en doelmatigheid van de zorglevering (de vraag of de geleverde zorg overeenkomt met de afgegeven beschikking en past binnen het mandaat). Het fraudeonderzoek richt zich conform de Regeling Jeugdwet op de declaraties door en betalingen aan de aanbieder. Fraudeonderzoek richt zich op de vraag of er sprake is van fraude door de aanbieder.

Samenvatting controles

Controle	Beschrijving	Grondslag	Uitvoering
Formele controle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Is gebaseerd op het gemeentelijke proces van toewijzingen, levering en administratieve en financiële afhandeling. 2. Bij formele controle wordt er gewerkt met de gegevens die de gemeente al heeft (zoals bijvoorbeeld declaraties), gegevens in het openbare domein (bijvoorbeeld jaarverantwoordingen en accountantsverklaringen) of gegevens die zorgaanbieders verplicht zijn aan te leveren op basis van de afgesloten overeenkomsten tussen de gemeente en jeugdhulpaanbieders. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Referentie naar het protocol "Materiële controle" van de VNG en de overeenkomst zorgveld (ambulante) jeugdhulp 2022. 2. Voor relevante artikelen in het kader van op te leveren gegevens uit de onderliggende overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033), zie bijlage C. 	<p>Controleren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juiste toepassing van het woonplaatsbeginsel; • De vorm van jeugdhulp; • Of de aanbieder is gecontracteerd door de gemeente en of de gedeclareerde zorgvorm ook gecontracteerd is; • Of het gedeclareerde bedrag conform de inkoopovereenkomst of de subsidievoorwaarden is; <p>Op basis van het artikel 15 van de onderliggende overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033) ook:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Of de cliënt een geldige toewijzing heeft; • Of het gedeclareerde tarief overeenkomst met de contractafspraken en de toewijzing; • Of de zorgaanbieder de kaders van de toewijzing niet heeft overschreden; • Of de aanbieder heeft voldaan de contractuele eisen; • Of de accountant van de aanbieder een positieve verklaring over de productie heeft afgegeven.
Materiële controle	Doel van de materiële controle is het verwerven van voldoende zekerheid over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de gedeclareerde zorg.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een materiële controle kan niet zomaar ingezet worden. Hiertoe dient een aanleiding en een controledoel aanwezig te zijn. De gemeente mag een materiële controle alleen inzetten naar aanleiding van: <ul style="list-style-type: none"> • Signalen uit de formele controle; • Signalen uit de buitenwereld, zoals signalen van cliënten over de levering van zorg. 2. In het geval er geen signalen vanuit de buitenwereld zijn binnengekomen voor een zorgaanbieder dient de gemeente dus eerst een formele controle uit te voeren cf. het proportionaliteitsbeginsel. 	<p>Bij een materiële controle worden de volgende stappen doorlopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepalen doel en onderwerp van de materiële controle. • Uitvoeren eerste risicoanalyse; • Vaststellen van algemeen controleplan • Informeren van de aanbieder vooraf; • Uitvoeren van het plan; • Vastleggen van de analyse en de uitvoering van het onderzoek t.b.v. toetsing door toezichhouders; • Informeren van de aanbieder na afloop (wederhoor); • Vaststellen van de uitkomsten <p>In het controleplan komen in elk geval de zaken aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel en aanleiding • Wettelijk kader • Risicoanalyse • Rechtmatigheid; • Doelmatigheid; • Proportionaliteit; • Gegevensgebruik en privacy; • Algemene controlepunten; • Tijdsplanning; • Besluitvorming
Detailcontrole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Deze stap kan de gemeente zetten als er uit de materiële controle nog steeds onvoldoende zekerheid is verkregen over de rechtmatigheid en/of doelmatigheid van de verleende zorg. 2. Kenmerkend voor een detailcontrole is dat er onderzoek wordt gedaan met gebruikmaking en verwerking van persoonsgegevens van een cliënt/cliënten bij een aanbieder. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wederom geldt hier het algemene principe van proportionaliteit. Dit betekent dat er geen zwaarder controlemiddel wordt ingezet dan nodig is voor het doel van het verkrijgen van voldoende zekerheid over recht- en doelmatigheid. 2. De gemeente dient de inzet van een detailcontrole voorafgaand aan de feitelijke controle aan te kondigen bij de aanbieder. 3. De gemeente geeft aan hoe de controle zal plaatsvinden en wat de mogelijke gevolgen van de controle kunnen zijn. 	In de Regeling Jeugdwet zijn de stappen vastgelegd die het college moet doorlopen m.b.t. een detailcontrole. Deze zijn in de basis identiek aan die van een materiële controle. Het verschil is hierbij dat het controle doel, onderwerp en plan specifiek zijn (bijvoorbeeld op dossierniveau) dan bij een materiële controle.
Fraudeonderzoek	Het fraudeonderzoek is een andere vorm van onderzoek dan de materiële controle. Het fraudeonderzoek richt zich conform de Regeling Jeugdwet op de declaraties door en betalingen aan de aanbieder. Fraudeonderzoek richt zich op de		

8. Maatregelen

Uit de controles kunnen fouten en onvolkomenheden tevoorschijn komen. Per situatie zal worden afgewogen wat een gepaste vervolgactie is. Uit oogpunt van proportionaliteit wordt rekening gehouden met de volgende aspecten:

- omvang van de fout of afwijking;
- normatieve bekendheid met zorg- en declaratievoorschriften;
- eventuele eerdere fouten of waarschuwingen;
- opstelling van de aanbieder (onder andere bereidheid tot medewerking onderzoek);
- zorgvuldige afweging van gerechtvaardigde belangen;
- zorgvuldige procedure;
- belangen van cliënten;
- het gevolg in verhouding staat tot de geconstateerde tekortkoming;
- redelijkheid en billijkheid;

Afhankelijk van de aard van de bevindingen, fouten en onvolkomenheden kan de gemeente overgaan tot de volgende acties:

- uitbreiden controles op basis van het proportionaliteitsbeginsel cf. handreiking VNG inzake Materieële controle
- in verzuim dan wel ingebreke stellen cf. artikel 8 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- nakoming vorderen cf. artikel 8 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- opschorten betalingen cf. artikel 8 lid 4 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- terugvorderen betalingen cf. artikel 13 lid 8 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- verrekenen betalingen cf. artikel 6:127 BW;
- dwangsom op leggen cf. artikel 5:32 Awb;
- wijziging overeenkomst cf. artikel 6 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- ontbinding overeenkomst cf. artikel 8 en 9 overeenkomsten Jeugdhulp met verblijf 2023-2030 (2033) en Ambulante Jeugdhulp 2023-2030 (2033);
- vernietiging overeenkomst cf. 10.33 Awb

9. Verwerking persoonsgegevens

Op grond van artikel 6 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is verwerking van persoonsgegevens rechtmatig voor zover dit noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel op grond van een wettelijke taak. Met betrekking tot persoonsgegevens over de gezondheid (bijzondere persoonsgegevens) geldt dat hierop een verbod rust tenzij de verwerking noodzakelijk is voor het verstrekken van gegevens inzake gezondheidszorg dan wel het beheren van het gezondheidsstelsel. De publieke taak doorbreekt dit verbod dus op het moment dat verwerking noodzakelijk is.

De publieke taak van gemeenten is neergelegd en verder uitgewerkt in de Jeugdwet. Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verplicht om de doelmatigheid van jeugdhulp te bewaken en te controleren. De wettelijke grondslag voor verwerking van persoonsgegevens is verwerkt in artikel 2.3, 2.6, 2.9, 7.4.1 en 7.4.0 ev. Jeugdwet. Deze bepalingen zullen op basis van het bovenstaande dus in samenhang met de AVG gelezen moeten worden. Met andere woorden: de Jeugdwet biedt de grondslag zoals vereist op basis van de AVG voor de verwerking van bepaalde persoonsgegevens indien dit noodzakelijk is.

In artikel 7.4.0 is bepaald dat de gemeente persoonsgegevens verwerkt van een jeugdige of zijn ouders, waaronder het Burgerservicenummer van de jeugdige en bijzondere categorieën van persoonsgegevens voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de toeleiding naar, advisering over, bepaling van het inzetten van een voorziening op het gebied van jeugdhulp.

De verplichting voor jeugdhulpaanbieders om gegevens die noodzakelijk zijn te verstrekken aan de gemeente is verankerd in lid 2.

Aanvullend op voornoemd artikel bepaalt artikel 7.4.4 Jeugdwet dat dergelijke gegevens noodzakelijk kunnen zijn voor:

- het doelmatig en doeltreffend functioneren van de toegang tot de jeugdhulp
- het doelmatig en doeltreffend functioneren van aanbieders

Lid 2 van dit artikel voegt hieraan toe dat dit tevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens kan betreffen.

De gegevens die de gemeente nodig heeft ten behoeve van de toegang tot jeugdhulp en de overige in artikel 7.4.0 jo. 7.4.4 Jeugdwet benoemde taken worden in eerste instantie op het niveau van de jeugdhulpaanbieders verwerkt. De verplichting voor aanbieders om dergelijke gegevens aan de gemeente te verstrekken, indien dit voor die gemeente noodzakelijk is om haar werkzaamheden uit te voeren, is daarom expliciet opgenomen in de wet.³

Daarnaast is de gemeente op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder op grond van artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht (Awb), gehouden voldoende kennis te vergaren over de van belang zijnde feiten, omstandigheden en af te wegen belangen voor het nemen van een besluit over jeugdhulp. De gemeente dient bij de beoordeling van een jeugdhulpaanvraag het bekende stappenplan van de Centrale Raad van Beroep te doorlopen⁴ en moet daartoe de beschikking hebben over alle van belang zijnde feiten en omstandigheden. In dit kader is het onvermijdelijk dat de gemeente persoonsgegevens en bijzondere persoonsgegevens van de inwoner dient te verwerken. In de Memorie van Toelichting bij artikel 7.4.0 Jeugdwet staat dat de gemeente persoonsgegevens, waaronder bijzondere persoonsgegevens mag verwerken voor zover dit noodzakelijk (noodzakelijkheidstoets) is ten aanzien van de hiervoor in artikel 7.4.4 Jeugdwet

³ Artikel 7.4.0 lid 2 Jeugdwet en Memorie van Toelichting Jeugdwet, TK 2014-2015, 34191, nr. 8.

⁴ Centrale Raad van Beroep 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477.

benoemde doelen (doelbindingtoets). Hieronder valt dus in ieder geval de aanvraag van een voorziening Jeugdhulp. De gemeente dient te kiezen voor de minst ingrijpende (subsidiariteit) en noodzakelijke gegevens uitvraag (proportionaliteit).

De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet dus de wettelijke grondslag verkregen om in het kader van de doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de toeleiding, advisering over en bij de bepaling over de in te zetten voorziening van jeugdhulp, persoonsgegevens en daaronder vallend bijzondere persoonsgegevens te verwerken.

10 Geheimhoudingsplicht

De grondslag voor de gemeente om gegevens en bijzondere gegevens te mogen verwerken in het kader van een aanvraag dan wel een verlenging van een reeds verleende beschikking laat hetgeen is bepaald omtrent het beroepsgeheim onverlet.

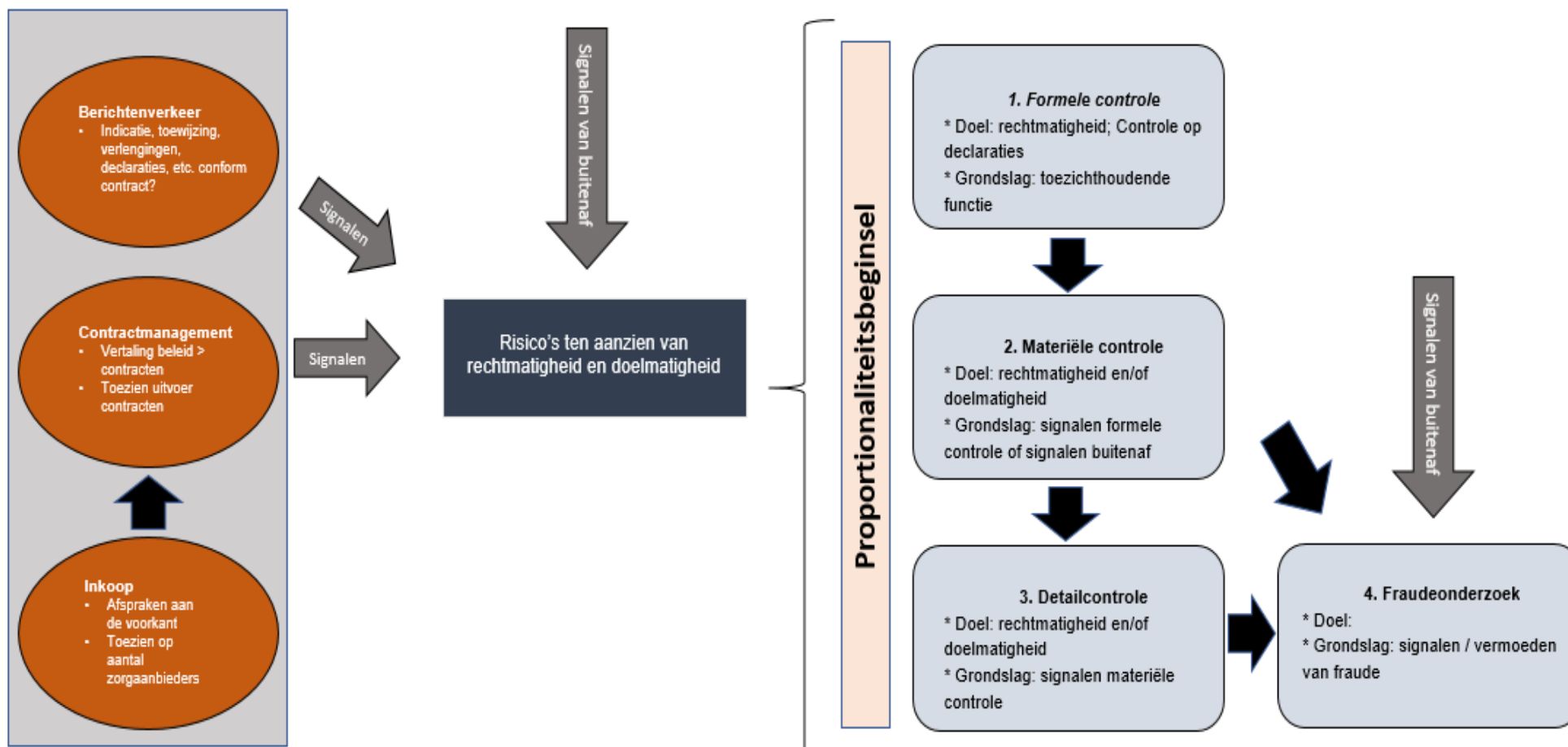
De jeugdhulpaanbieder heeft een geheimhoudingsplicht die geldt ter bescherming van de jeugdige maar in de hoedanigheid van aanvrager niet. De aanvrager blijft namelijk de jeugdige en/of zijn ouders. Beperkt tot de persoon van de aanvrager is de jeugdhulpaanbieder dus bevoegd om de voor de beschikking noodzakelijke gegevens aan de gemeente te verstrekken. Uiteraard binnen de scope van de machtiging. De jeugdhulpaanbieder kan de geheimhoudingsplicht als gemachtigde van de jeugdige in dit kader niet invoeren, omdat hij niet optreedt in de hoedanigheid van (medisch) hulpaanbieder.

Bijlage A: Schematisch overzicht

Fase 1: Monitoring en afspraken

Fase 2: Analyseren risico's

Fase 3: Uitvoeren controles

Bijlage B. Versienummering en wijzigingen

Wijzigingen versie 1.1

Mutatie	Omschrijving
Wijziging	<ul style="list-style-type: none">• Naam document gewijzigd van 'Toezicht en handhavingsprotocol Jeugd Regio Alkmaar 2023-2030 (2033)' naar 'Nalevingsprotocol overeenkomsten Jeugd Regio Alkmaar 2023-2030 (2033)'• H1: Inleiding, meerdere tekstuele aanpassingen, Reikwijdte toegevoegd• H2: Opdracht tot toezien en controle, meerdere tekstuele aanpassingen• H3: Uitvoering toezien en controle, meerdere tekstuele aanpassingen• H4: Formele controle, meerdere tekstuele aanpassingen• H5: Materiele controle, meerdere tekstuele aanpassingen• H6: Detailcontrole, meerdere tekstuele aanpassingen• H7: Fraudeonderzoek, tekstuele aanpassing tabel 'Samenvatting controles', eerste rij, eerste kolom• H8: Maatregelen, eerste alinea.
Verwijdering	Bijlage A 'Artikel 19 verordening jeugd Alkmaar' en C 'Relevante artikelen overeenkomsten' verwijderd